

INFORMACJE NA TEMAT PROFILAKTYKI NOWOTWORU JELITA GRUBEGO

RODZAJ BADANIA: KOLONOSKOPIA

Każdy może zachorować na nowotwór jelita grubego. Pojawia się on niezależnie od rasy i pochodzenia etnicznego. Dzięki regularnym badaniom przesiewowym lekarz będzie mógł wykryć nowotwór wcześniej, gdy łatwiej się go leczy. Badanie przesiewowe może także zapobiegać nowotworom, ponieważ pozwala na wykrycie polipów i nieprawidłowych zgrubień w jelicie.

Dostępne są różne warianty badań przesiewowych. Porozmawiaj z lekarzem, aby wybrać najlepszy dla siebie wariant.

KTO? Kolonoskopię przeprowadza się u osób, u których występuje umiarkowane ryzyko zachorowania na nowotwór jelita grubego. Porozmawiaj ze swoim lekarzem, aby dowiedzieć się, w jakim wieku rozpocząć badania przesiewowe. Jeżeli istnieje zwiększone ryzyko zachorowania na nowotwór jelita grubego, badanie może być potrzebne wcześniej. Zanim wybierzesz rodzaj badania, omów z lekarzem swoją historię chorób i historię chorób w Twojej rodzinie. Powiedz lekarzowi o występowaniu następujących czynników ryzyka:

- ▶ Przypadki zachorowań na nowotwór jelita grubego lub polipy przednowotworowe w przeszłości
- ▶ Przypadki zachorowań na nowotwór jelita grubego lub polipy przednowotworowe u rodziców, rodzeństwa lub dzieci
- ▶ Rodzinna polipowatość gruczolakowata (FAP) lub dziedziczny rak jelita grubego niezwiązany z polipowatością (HNPCC), zwany także zespołem Lyncha
- ▶ Wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub choroba Crohna

CO? Podczas kolonoskopii lekarz ogląda jelito grube i odbytnicę za pomocą małej kamery pod kątem nietypowych zmian oraz usuwa polipy i nieprawidłowe zgrubienia. Procedura ta pozwala zapobiegać nowotworom i pomaga w ich wczesnym wykryciu. Lekarz poda znieczulenie (lek), które sprawi, że poczujesz senność. Podczas badania lekarz wprowadza cienki przewód do odbytnicy, aby zajrzeć do wnętrza odbytnicy i jelita grubego. Wizyta potrwa kilka godzin, ale samo badanie trwa tylko około 30 minut. Gdy się obudzisz, możesz nie pamiętać badania. Lekarz objaśni wyniki badania. Jeżeli zostało podane znieczulenie, ktoś będzie musiał odprowadzić Cię do domu, niezależnie od tego, czy wracasz pieszo, metrem, autobusem czy samochodem.

KIEDY? U osób, u których występuje umiarkowane ryzyko nowotworu jelita grubego, badanie przeprowadza się co 10 lat.

GDZIE? Lekarz wykonuje badanie w gabinecie lub w szpitalu.

DLACZEGO? Kolonoskopia pozwala wykrywać nowotwory jelita grubego i odbytnicy oraz im zapobiegać. Jeżeli podczas badania zostanie wykryty nowotwór, lekarz będzie miał możliwość usunięcia go, zanim się rozprzestrzeni.

JAK? Przed kolonoskopią obowiązuje specjalna dieta. Opiera się ona na przejrzystych płynach (żadnego nabiału, miększu ani czerwonych bądź fioletowych napojów) i wyklucza pokarm stały. Lekarz przepisze lek przygotowujący jelita, przyspieszając ich ruch. Pomoże on oczyścić jelito grube przed badaniem. Konieczny będzie dostęp do toalety. W dniu badania pacjent nie może nic jeść ani pić. Wyjątek stanowi dodatkowa dawka leku przeczyszczającego przygotowującego jelita.

CZY BADANIE NIESIE ZE SOBĄ JAKIEŚ ZAGROŻENIA? Na ogół kolonoskopia jest bezpieczna i bezbolesna. Występują rzadkie powikłania, takie jak odwodnienie, zdarzenia sercowo-naczyniowe, zakażenie, przebicie jelita lub krwotok. Należy omówić zagrożenia i korzyści ze swoim lekarzem.

KTÓRY WARIANT BADANIA PRZESIEWOWEGO WYBRAĆ?

RODZAJ BADANIA

RÓŻNICE W BADANIACH PRZESIEWOWYCH

WYNIK BADANIA

	KOLONOSKOPIA	FIT*	HSgFOBT*	FIT-DNA*
Pomaga wykryć nowotwór jelita grubego	✓	✓	✓	✓
Może zapobiegać nowotworom jelita grubego	✓	*	*	*
Wymaga badania kontrolnego (kolonoskopii), jeżeli wyniki nie są w normie	—	✓	✓	✓

PROCEDURA BADANIA

Badanie przeprowadza się w domu	—	✓	✓	✓
Wymaga pobrania stolca (kału)	—	✓	✓	✓
Badanie przeprowadza się raz do roku	—	✓	✓	—
Badanie przeprowadza się co trzy lata	—	—	—	✓
Badanie przeprowadza się co 10 lat	✓	—	—	—
Lekarz wykonuje badanie w gabinecie lub w szpitalu	✓	—	—	—
Wymaga specjalnej diety poprzedniego dnia	✓	—	—	—
Może wymagać ograniczeń w diecie kilka dni wcześniej	—	—	✓	—
Zwykle odbywa się pod znieczuleniem	✓	—	—	—
Polega na obserwacji wnętrza jelita grubego	✓	—	—	—
Występują rzadkie powikłania, np. przebicie jelita lub krwotok	✓	*	*	*
Pacjent musi zostać odprowadzony do domu	✓	—	—	—

* W razie nieprawidłowych wyników konieczna jest dodatkowa kolonoskopia. Podczas kolonoskopii kontrolnej wykrywa się i usuwa nieprawidłowe zgrubienia i polipy, aby zapobiec nowotworom.

DEFINICJE:

FIT = immunochemiczne badanie kału

HSgFOBT = badanie kału na krew utajoną metodą gwajakolową o wysokiej czułości

FIT-DNA = badanie kału w kierunku zmienionego DNA

GDZIE PRZEPROWADZIĆ BADANIE JELITA GRUBEGO: Porozmawiaj z lekarzem, aby umówić się na badanie przesiewowe.

PŁATNOŚĆ: Większość programów ubezpieczenia, w tym Medicaid i Medicare, obejmuje badania przesiewowe w kierunku nowotworu jelita grubego u osób powyżej 50. roku życia, u których występuje umiarkowane ryzyko zachorowania. U osób w wieku od 45. do 49. roku życia zakres ubezpieczenia jest zróżnicowany. Przed wykonaniem badania zapytaj lekarza, czy występuje u Ciebie ryzyko zachorowania na nowotwór jelita grubego, i sprawdź u ubezpieczyciela, czy Twoja polisa obejmuje badania przesiewowe. Jeżeli nie masz ubezpieczenia, być może kwalifikujesz się do badań refundowanych lub bezpłatnych. Bezpłatne spotkanie w celu uzyskania pomocy w zapisaniu się do programu: zadzwoń pod numer **311** lub wyślij SMS o treści **CoveredNYC** pod numer **877877**.

Mieszkańcy miasta Nowy Jork nieposiadający ubezpieczenia mogą korzystać z refundowanych lub bezpłatnych badań przesiewowych.

Aby dowiedzieć się więcej na temat dostępnych badań, odwiedź stronę nyc.gov/health i wyszukaj hasło „colon cancer” (rak jelita grubego).